

TALÁLKOZÓ PRÁGÁBAN

Egyórás kellemes, napfényes repülőút után fokozódó izgalommal érkezett meg 25 fős delegációnk Prágába a Szocialista Országok Egyetemi és Főiskolai Hallgatóinak II. Találkozójára.

Plenáris üléssel kezdődött a találkozó. A delegációk gyülekezésekor énekszóval köszöntötték egymást, a felszólalásokat követő vastapsokat ütemes „druzsba, druzsba” kiáltások kísérték. Itt olvasták fel Gustav Husáknak, a Csehszlovák Kommunista Párt főtitkárának, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság Elnökének üdvözlését, majd a Csehszlovák Szocialista Ifjúsági Szövetség elnöke szólalt fel, többek között hangsúlyozva: „tudást szerezni jog és nem privilégium”, s a fiataloknak együttes erővel kell harcolniuk a munkáért, a munkanélküliség ellen a világ minden táján.

Délután autóbusszal szálltunk, hogy Lidicébe menjünk, ahol a megemlékezés virágait helyezték el a küldöttek vezetői, majd a vietnami delegáció vezetője emlékeztetett meg a fasiszmus áldozatairól.

Este a több mint félezer éves Károlyi Egyetem nagyteremben tartotta ünnepi ülését a Nemzetközi Diákszövetség Titkársága.

A következő napon valamennyi ország részvételével öt szekcióban kezdődött meg a széleskörű tapasztalatcsere. Az első munkacsoport a „Marxista-leninista világnézet formálása az ifjúsági szövetségek fő feladata” címmel tárgyalta meg a fiatalok nevelésével kapcsolatos kérdéseket. Megállapították, hogy a marxista-leninista világnézet megszilárdítása mellett a szocializmus építésének gyakorlati lépéseivel is meg kell ismertetni az ifjú nemzedéket: a szakmai képzés minőségének javítása és az építőmunkában való részvétel a kommunista nevelés fontos területei; a szocialista országok ifjúsági szövetségei diákjainak akcióegységben kell fellépniük a nemzetközi osztályharcban, a fegyverkezési hajszá ellen, a neutronfegy-

ver betiltásáért, szolidaritásukat kell éreztetniük a vietnami nép harcával.

„Tanulás, alkotás, munka — szocializmus” témában folyt nagyon hasznos beszélgetés a második szekcióban. A résztvevők megegyeztek abban, hogy a fejlett szocialista társadalomban az új ember nevelése rendkívül összetett feladat: a tudományos világnézet kialakítása, az állandóan fejlődő erkölcsi normák teljesítése, céltudatos készülés a jövő hivatásunkra, a szakmai-politikai tudás állandó mélyítése a fő követelmények.

Egybehangzó volt a vélemény: a kislétszámú tanulócsoportokban végzett munka segíti elő leginkább a tanulmányi feladatok színvonalas elvégzését. Kiemelték a TDK-munka jelentőségét, méltatták a szocialista országok diákjainak tudományos diákköri konferenciáját, melyet először hazánkban rendeztek meg 1976-ban. A diákok szerepéről a szocialista életforma megszilárdításában — ez volt a vita témája a harmadik szekcióban. A jelenlevők hangoztatták, hogy a marxista-leninista világnézet alapján formálódnak a fiatalok erkölcsi tulajdonságai. A párt politikájában való aktív részvétel, feladataink színvonalas megoldása érdekében mind jobb tanulmányi eredmények elérésére kell törekedni.

A negyedik munkacsoportban a szocialista országok diákjainak internacionalista neveléséről, a békéért, a nemzetközi enyhülésért vívott harcban való részvételükkel kapcsolatos állásfoglalásaikat fejezték ki a küldöttek. Hangsúlyozták, hogy a szocialista ifjúsági szövetségek Helsinkin szellemében, annak erősítésén munkálkodnak. Kiemelték a szocialista hazafiság és internacionalizmus elválaszthatatlanságát. Összintén beszéltek problémáikról: Vietnamban sok gondot okoz még a burzsoá-nacionalista ideológiai maradványok leküzdése. Kubai barátaink a honvédelmi nevelés fontosságára hívták fel a figyelmet: a szocializmus fegyveres vé-

delmének biztosítása, a békés építőmunka elengedhetetlen feltétele. Kölcsönösen egyetértettek abban, hogy az internacionalista nevelés, a népek közötti barátság elmélyítésének fontos lehetőségei, a világ ifjúságának nemzetközi találkozó, a tudományos konferenciák, az ifjúsági szövetségek nemzetközi kapcsolatai, a diákszínpadok, építőmunka brigádok cseréje. Külön méltatták a XI. VIT óriási sikerét, mely nagyban elősegíti a világ haladó ifjúságával való együttműködést, a leszerelést, a békéért, a népek függetlenségéért, az imperializmus, kolonializmus, neokolonializmus, a tőkés kizsákmányolás elleni harcban.

Az ifjúsági és diák-kiadók, szerkesztők is széleskörű tapasztalatcsere folytattak meghatározott feladataikat a jövőre vonatkozóan. Az egyetemi sajtónak segítenie kell a szocialista, kommunista emberré válást, a társadalmi haladást fékező tényezők feltárását, magyarázta, megértetnie kell a szocialista társadalom építésével járó problémákat. Szolgálnia kell a politikus gondolkodásmód kialakítását, emellett igen nagy szerepe van az oktatók és hallgatók közötti őszinte, jó kapcsolat megteremtésében.

A záró plenáris ülésen többek között felszólalt Boros János műegyetemista, s a SZET munkáját, jelentőségét emelte ki. Valamennyiünk számára megszívlelendők lehetnek egy fiatal varsói tudós szavai: „Ne féljünk a lapátoktól, de ismerjük meg a számítógépeket is!”

Nagy taps köszöntötte a világúr hőseit — Vladimir Remek csehszlovák és Oleg Makarov szovjet űrhajósokat —, akik ugyancsak részt vettek a tanácskozáson.

A küldöttek hatalmas lelkesedéssel fogadták el a találkozó felhívását, amely a diákok a fejlett szocialista-kommunista társadalom aktív építői jelmondat jegyében szól a világ ifjúságához.

FENYVESI ERZSÉBET

Versengés

Szellemi öttusa címmel vetélkedő kezdődött november végén a JATE Természettudományi Karán.

Az első fordulót november 23-án bonyolították le, huszonnyolc ötfős csapat részvételével. A vállalkozók öt-öt feladatlapot töltöttek ki, melyek politikai, képzőművészeti, zenei, sport és irodalmi témájú kérdéseket tartalmaztak. A tizenkét legjobb csapat jutott a második fordulóba, közülük kerül ki az az öt, amely — természetesen egyre nehezebb feladatok mellett — az elsősegélyt verseng majd a második félévben.

IMT-diákszeminárium

„Az időszerű az emléket, az emlék az időszerűséget termékenyíti meg.” — ezzel a Paskándi Gézáról származó gondolatot lehetne jellemezni a II. Országos Ifjúságmozgalom-történeti Diákszemináriumot, amelyet december 2-án rendeztek meg Budapesten az Államigazgatási Főiskolán. A diákszemináriumon az ország felsőoktatási intézményeinek képviselőiben közel száz oktató, hallgató vett részt. A tanácskozáson többek között felszólalt Jakab Sándor, az MSZMP KB osztályvezetője, Svéd László, az MSZMP KB Párttörténeti Intézetének Főosztályvezetője, dr. Kahulits László, az OM főosztályvezetője, dr. Nagy Sándor, a KISZ KB titkára és dr. Vastagh Pál, a KISZ KB IB tagja.

A plenáris ülésen elhangzott beszédekben szó volt a fiataloknak a munkásmozgalomban betöltött szerepéről, a burzsoá ideológia elleni harc jelentőségéről, az ifjúsági szervezet réteg munkájának fontosságáról.

A Diákszemináriumon került sor a KISZ KB által a kommunista ifjúsági mozgalom zászló bontásának 60. évfordulója tiszteletére kiírt ifjúságmozgalom-

történeti pályázat díjainak kiosztására. Az első díjat a Barát István által összeállított, a mezővári paraszti fiatalok helyzetét bemutató dolgozat kapta. Második díjat nyert a Szekeres Melinda által szerkesztett KLTE KISZ-történeti füzetek, valamint Gézi Sándornak, a Kosuth Lajos Katonai Főiskola mozgalmi múltjáról szóló munkája. Három dolgozat kapott harmadik díjat: Varuga-Sabján László a PTE, Páls Imre a BME, Csorbák Lajos pedig a Debreceni Agrártudományi Főiskola ifjúsági mozgalmanak történetét dolgozta fel.

A szekciófoglalkozásokon részt a díjnyertes pályamunkákról hallhattunk ismertetőt, részt hozzászólások hangzottak el a délelőtti előadásokhoz. Ez utóbbiakban az az igény fogalmazódott meg, hogy fokozottabban nyújtsanak lehetőséget a kutatóknak a publikálásra.

Végül megjegyezzük, hogy a József Attila Tudományegyetemen az elmúlt fél éves időszakban megtörténtek az előkészületek, s várhatóan két év alatt elkészül a Szeged ifjúsági mozgalmanak történetét feldolgozó gyűjtemény.

NAGY MÁTYÁS

Diákéveink a meghatározók

Sokak szerint az egyetemre csak bekerülni nehéz. Aki egyszer a falakon belül került, már „sinen” van; ha nem teljesen antitalentum, néhány év múlva diplomát szerez, s ha azután állást is kap hozzá, a többi már gyerekjáték. Legfeljebb azon lehet vitatkozni, hogy itt vagy ott szerzett, ilyen vagy olyan szakos diploma mennyit ér. Arról ritkábban esik szó, hogy az oklevél értékét nemcsak a pecsét meg az aláírás jelenti. Persze tény, hogy a lehetőségek nem egyformák, s ezen a haladó egyetemista aligha tud változtatni. Legfeljebb törli magát, „hajt”, hogy végzés után ha a körülmények nem is, de az ő lehetőségei jobbak legyenek. Ez azonban csak a munkába állásig tart. Utána már nem fontos, hogy hol volt az „alma mater” és az sem számít, hogy milyen átlag díszlik vagy szerénykedik azon a bizonyos okmányon. De, hogy mennyit ér, hogy tulajdonosa előzőleg négy, öt vagy hat évig mit csinált, az akkor derül ki! És ebben a szakmai felkészültségen túl is sok minden benne van.

A közművelődési törvényt nyilván nem elsősorban az egyetemistáknak találták ki. Viszont az értelmiségre, s köztük a fiatalokra a végrehajtásban nem akármilyen szerep vár. Annál inkább, mert e törvény megszületése előtt sem azt várták tőlük, hogy munka után magukra zárják az ajtót, s megmaradjanak „szellemi elitnek”, az átlagember számára megfoghatatlan elszigeteltségben. Erre, s az ellenkezőjére is bőven akad példa. A tapasztalatok azt mutatják, hogy ilyenkor az elvárás már nem sokat segít. Aki dolgozik — három-négy helyen, három-négy másik helyett — nem akkor kezd, s aki

semmit nem csinál, többnyire annak is „priusza” van.

Messzire vezetne, ha azt akar-nánk kideríteni, mikor, milyen körülmények között alakul ki e két alapállás. Egy azonban biztos: az egyetemi, főiskolai évek meghatározók. A szülői házból vagy a középiskolából hozott nyitottság itt válhat vállalt életformává, s még a visszahúzódság, a befelé fordultság is megváltoztatható.

Kérdés, hogy mit tesz, mit tehet ennek érdekében az egyetem. A közéletiségre nevelést tanrendbe nem foglalhatja. Az oktató magatartása, személyes példája — jó kapcsolat esetén — sokat segíthet, kell is hogy segítsen. Anélkül, hogy e tekintetben a tökéletességet, minden tanár maximális odaadását emlegetnénk, rögtön hozzá kell tenni: ez még, magában édeskevés. Hiba lenne ugyanis azt hangoztatni — kényelmi szempontból olvkor megteszik —, hogy az esetleges hiányosságok mind az oktatásra, nevelésre vezethetők vissza.

Túl azon, hogy az egyetem nem „szolgáltatónak”, nem szabad elfeledkezni róla, hogy az itt élő emberek egymást is formálják: s az, hogy milyen a közérzetük, mit profitálnak ebből a néhány évből, rajtuk is múlik. Az egyetemista közéleti tevékenysége viszont nem ott kezdődik, hogy előadásokat tart egy isten háta mögötti falu kulturházában, vagy társadalmi munkában ilyen-olyan funkciókat magára vállal. Hogy erre a „vonatra” ráálljon, előbb a falakon innen kellene tájékozódni. Elmenni a csoporttárs előadóestjére, nem egy gépelt program alapján ítélni a klub műsoráról, s ha egy-két produkció nem tetszik, megpróbálkozni valami jobbal.

A kari, a kollégiumi közösség a KISZ-alapszervezet sugallhatja, mi több, pusztán a belső tartással ki is kényszerítheti ezt a megközelítést. Nem titok: jelentős részük még messze van ettől. Abban viszont így is segíthet, hogy megint a hallgatókat élni az adott lehetőségekkel. Amennyiben erejéhez mérten megteszi, akkor már elvárásai is lehetnek.

Persze vannak a gátlások, a zárkózottság. E gátlásokat azonban nemcsak tudomásul venni, feloldani is lehet! Még hozzá a közösségben, mert addig, míg az érdeklődő, aktívabb hallgatóra a többiek rástűtik, hogy nyűzsög, hogy „virítani” akar, a másik hetvenszer meggondolja, mielőtt csinálna valamit.

A szemlélet tehát megfogható a kezdeményezést, különösen, ha az némi félszességgel is társul. Nem ártana viszont a fedezékből kritizáló „szemlélődőkben” is tudatosítani a végzés utáni társadalmi elvárásokat, hogy ne csak mint távoli, bizonytalan tartalmú „veszedelem” lebegjen előttük, ha lebeg egyáltalán. Több propagandát érdemelnének az egyetemen kívüli közéleti, közművelődési munka lehetőségei is. De ha egy nemzetközileg elismert magyar rendező filmjét egyetemi vetítésen tizenötven vagy húszan nézik, ez sem váltja meg a világot...

Szeptemberben egyik klubunk közművelődési kört indított. Nem saját szórakozására, hanem mert végzett hallgatók jöttek vissza, segítséget kérni a munkájukhoz. A példa sokat elmondhat a maiaknak is. Ösztönözheti őket a tájékozódásra, a meglevő lehetőségek jobb kihasználására. Mert nekik még nem késő!

F. GY.